

MAGYAR KURÍR.

N. 35.

Indult Bétsből, Pénteken, Octóber 30-dikán, 1829.

Béts.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Báró Lusénsky Károly Urat, a' Fels. Magyar Udvari Cancellariánál eddig volt betsületbeli Udv. Concipistát, hivatala viselésében eddig kimutatott szorgalmának és jeles tehetségeinek tekintetéből, ugyan ott betsületbeli Udvari Secretariussá kegyelmesen kinevezni.

Orosz Ország.

Sz. Pétervárában a' következő Tsászári Nyilatkoztatás tétetett közönségesé: „Mi I Miklós 's a' t. A' Mi közönségesen kihirdtetett Nyilatkoztatásunkban, mindeneknek tudtára adtuk az Otomán Portával a' f. H. 2-dikán (14-kén) kötött ditsőséges és hasznos békességet. Midőn Mi ezért a' Mindenhatóhoz ahítatos hálá-imádságokat bortsátunk, és az Ő áldásából Orosz Orzágnak új ditsőséget innepeljük, használjuk egyszersmind eleven örömmel, hív jobbágyainknak javáról való örökös gonddal a' megjelent alkalmatosságot; ezen történetnek egy olyan Rendszabás által való kijegyzésére, melly nékiel a' 94-dik Rekrutaszedésben, tartozásoknak tellyesítésében könnyebbséget engedjen. Ezen tzelből, és az új Organizatióának, melly a' táborban a' Mi rendelésünk szerent béke idején leszen, tekintetéből, parantsoljuk:

1) 3 Rekruta helyett 500 lélek közül, a' mint ez a' Mi Aug. 10-kén költ Nyilatkoztatásunkban rendtetett, tsak 2 állitassék.

2) A' ki nem állított 3-dik rekrutát, nem úgy kell tekinteni, mint hátra lévőt; hanem inkább a' 2 Rekrutának megadásával úgy kell nézni a' 94-dik Rekrutaszedést, az egész birodalomban, mint a' melly elvégeztetett. *)

3) Az Igazgatótanátshoz, e' jelenlévő Nyilatkoztatásunkal egyszersmind intézett Ukasban megparantsoltuk, hogy ez a' katonaszedés ugyan azon alapok szerent és ugyan azon határ idő alatt menjen végbe, a' mint ez a' 94-dik Rekrutaszedésre névő meghatározatott. Költ Sz. Pétervárában Sept. 22-kén (Oct. 4-kén) 1829. Országlásunknak 4-dik esztendéjében. Miklós.“

Oberster Tseffkir, a' ki a' Békességről való tudósítást a' Tsászárhoz meghozta, a' Sz. Vladimír Rendjének 3 dik rangú Vitézzévé emeltetett. — Hertzeg Dolgorucki a' Birodalmi tanátsnak tagjává kineveztetett.

Azón biztosság, melly a' Tsászárnak parantsolatjából Proiectumot dolgozik az Orosz birodalmi Evangelico-Protestans Egyháznak közönséges rendhevételére, Oct. 7-ikén Gróf Tiesen-

*) E' szerent igazitassék meg a' közelebbi Számú levelünkbeli tudósítás.

hausen Elölülése alatt, Üléseit elkezdette.

Egy levél a' Sumlai Orosztáborból Sept. 22-kéről, (melly a' Pétervári Journalban közöltetik) a' következőket beszéli: „Miólta a' béke-alkudozás Drinápolyban elkezdődött, a' mi Generalisunk (Gen. Krassovsky), kémeini akarván a' haszontalan vérontást, igyekezett a' Sumlai Török Vezérekhez közeledni, öszve is jött vélek több ízben, a' minnek volt annyi jó következése, hogy a' két felek között tsendes és barátságos viselet kezdett felállani, noha egyébaránt költsönös vigyázat és őrizkedés mellett. Sept. 15-kán hirtelen követet küld maga Hussein Basa a' Generalishoz, kerven ötöt a' Nagy Vezér nevében egy öszveívölettre. A' Generalis örömmel tellyesítette a' kérést; és egy két óra multával mindnyájan a' kiszabott helyen állottak. Itt elő adta Hussein, többszörös fel köszöntések után mind a' maga, mind a' Nagy vezér nevében, hogy az ő kérése ebből áll: A' Nagy Vezér, a' ki semmi tudósításokat nem vészen a' Balkán tulsó oldaláról, a' Drinápolyi béke alkudozások felől tökéletes tudatlanságban van, de reményli, hogy a' Generalistól magától megtudhatja tisztán az igazságot, annál fogva bizodalommal hozzá fordul. A' Generalis azt felelte, ő nem adhat környülállásos tudósítást a' béke alkudozások felől, de minthogy azok a' Konstantzinápolyból egyenesen magától a' Szultántól küldött Meghatalmazottakkal folytattatnak, bizonyos; hogy rövid idő alatt vagy meglesz a' békesség, vagy Konstantzinápoly alá nyomul elő az Orosz tábor; és ez utolsóra nézve már minden készen van. Enos vára, Visa, Lule-Burgas és Tsorla a' miéinktől el vannak foglalva, annak felette a' tábornak jobb szár-

nya a' Fekete tengeri Flottával, a' bal-szárnya az Archipelagusival közösületben van. Hussein azt mondta reá: ő mind elhiszi ezt a' dolgoknak mostani állapotjában, mert mi meggyöztük a' Muzulman népet és táborn, még fenyeesebb a' nagylelkűség által, mint a' fegyver által. Nagyon sürgetőleg tudakozta továbbá, miben állának a' mi Béke-feltételeink; minthogy azokat a' Nagy Vezér nem tudja. A' Generalis ezt felelte, hogy ámbár ő előtte a' béke pontoknak tulajdonképpenváló foglalátja esméretlen, mindazáltal a' Tsászárnak esméretes nagylelkűsége zálog neki arról, hogy Ő Fge a' Török birodalmat lealázni nem kívánja; és hogy a' Tsászár a' legkeményebb hadi Operatióknak idejében is szüntelen a' békességet és közeledést óhajtotta, és a' lakosok s fegyvertelenek ellen a' legszelidebb bánást parantsolta. Hussein, és a' ki vele volt Nasid-Bei, a' Nagy Vezérnek Küldöttje azt felelték: ezért a' nagylelkűségért ad az Isten szerentsét fegyvereinknek, ők, ha a' mi helyünkben lettek volna, egy ilyen neimes bánás nem telt volna ki tőlök, különösen köszönték itt, Hertzeg Madatoffnak a' Tirnovi Expeditiókor a' lakosok eránt mutatott nagy emberséget. — Azután újra megköszönvén Hussein az adott tudósítást, és annak adásában való nyilt egyenességet, kérte a' Generalist nagyon, hogy tudósítaná a' Vezért mihelyt a' Békehíret vejendi A' Generalis megígérte; a' nyilt egyenességet való köszönetre nézve pedig — mondta, hogy az kötelességünk, mivel akkor az egyenességet és igazságot szerető nagy Tsászárunknak akaratját és Principiumait követjük... Alig hagyta kibeszélni Hussein a' Generalist, kezét megragadván felkiáltott: „Mi imádjuk, mi bálványozzuk az Ur Tsászárját“. Ekkor igen barátságos beszélgetes eredt kettőjük között, melly

ben Hussein a' Generálishoz, kiváltképpen való tiszteletét mutatta. Felig tréfából panaszkodott Hussein, hogy a' velünk való tsatákban legjobboldavit elvesztette, és az az egynehány is, a' mi megmaradt nagy szükségét szenved széna dolgában. A' Generális, jelentette néki, hogy ő kész mindenkor és mindenben szolgálni néki, a' miben lehet, és a' széna küldést magára vállalta. Az elváláskor körülvettek bennünket Husseinnek számos kísérői és midőn hallották a' Generalistól, hogy ő ohajtja bár minél hamarébb tudósíthatná őket a' békességnek megkötetéséről, hangos felkiáltásokkal mutatták részveteleket. Ezen alkalmatossággal, mint más Öszvejövetelkor is, felette kíváncsiak valának a' Törökök a' Tsászár képének látása után, a' mint azon a' Pixisen festve van, mellyet a' Generális nem régiben Ő Felségétől ajándékba nyert. A' Törökök a' képet mindenkor a' legnagyobb tisztelettel szemlélték. 17-dikben megjött hozzánk a' Békességről való tudósítás, a' Generalis mindjárt maga bélovagolt Sumlába, hogy azt a' Nagy Vezérnek hírüladja. Oda érkezésünk a' várba, leírhatatlan örömet szerzett a' lakosokban és a' katonákban. A' Vezér és Hussein egyszeribe a' Pixiszt kérték a' Generalistól, és a' rajtá lévő képet tisztelettel bámulták. — 20-dikban a' Kulikovski ütközetnek emlékezetes napján tábori Te Deumot tartottunk a' békességért. Mellynek végével a' Nagy Vezérnek, Husseinnek és sok más fő Törököknek jelenlétében Paradé volt. A' Nagy Vezér rendkívül megelégedettnek látszott a' nékie tett katonai tisztelkedésen; a' katonaság kiállott előtte tsata rendbe, és kétszer defilírozott. Katonáinknak tsfnos külsője, magoktartása, és mozdulatjaiknak sebessége bámulásba ejtette a' Törököket, és megvallották, hogy ilyen

tökéletességet nem vártak. Másnap kijött a' Nagy Vezér és Hussein, hozzánk a' táborba, a' hol kedvékért a' Generális egy lovas, és egy gyalog regimentet és egy Kompania lovas Artilleriát kiállítván, egy tellyes Hadi gyakorlat végig megtétezt. A' Török Vezérek elragadtatva nézték ez igazán tökéletes Néző-játékot. Megígérte a' Nagy Vezér, hogy ő is megfogja mutatni tanult gyalogjainak és lövassainak néhány Bataillonjait.

Nagy Britannia.

London, Oct. 17-kén. Hertzeg Lavall-Montmorency az új Frantzia Követ Oct. 15-kán délután felment a' Külső Ministeri Hivatalba Gróf Aberdeenhez, a' kihez a' Hertzeget Roth Úr a' Frantzia Követségvivő vezette hé.

A' Drinápolyi Béke Kötés Oct. 14-kén tétetett közönségesse a' Courierban. A' Londoni Újságveleek nintsenek a' béke pontokkal megelégedve, nagyon sokallják a' hadi költségeknek megtérítésére kért 10 milliom arányat, és azt a' kemény feltételt, hogy annak lefizetése előtt az Orosz Seregek a' Török birodalomból ki nem mennek. — Minelutánna az Oroszok Moldvából és Oláhországból ki mennek ezen két Fejedelemségtől (nem hét a' mint hibásan a' közelebbi Újságba volt) esztendeig minden adótól ment leszen.

A' Liverpooltól Manchesterbe vivő Vas-útnak Igazgatói a' tavasszal 500 f. st. jutalmat tettek fel a' legjobb, és a' Vasúton járásra legalkalmasabb Göz-kotsira. A' f. II. 6-dikán erre nézve Proba-nap tartatott Liverpoolnál több mint 10,000 nézőknek jelenlétében. Négy gözkotsi vetélkedik a' jutalom felett, u. m. a' Novelty, Sanspareil, Rocket, és Cycloped. Legjobbak ezek közzül a' Novelty és Rocket; az utóbbi, tereh nélkül minden órában 24 (ánghus) mértföldet haladt, megterhelve pedig

(170 má'sával 10 mföldnél többet valamivel; de még is meggyőzte az első, (a' Novelty) melly minden órában 50 mföldet futott. Ugyan ez, ezen sebes járása mellett, egyszersmind a' legtakarosabb formájú is közöttök. A' Rotsi-futtatás negyed napig fog tartani.

Sir Hudson Love a' hajdani Sz. Flonai Kormányozó, a' kiről a' Belga és Frantzia Újságlevelek a' napokban azt a' hírt terjesztették el, hogy Aachenben rettenetes kínok között, (mellyeknek okául a' Napoleonnal való durva bánását, 's ezért — a' világtól lett megűtáltatását) megholt, Ceylonba a' hová Kormányozónak küldetik, a' Zenobia nevű Hajóval elútazott.

Plymouthba parantsolat ment Londonból, hogy minden ott lévő Portugallus Tisztek és katonák készüljenek rövid nap alatt hajóra ülni és Terceirába menni. Hasonló parantsolat ment, a' mint mondják, a' Frantzia Országban tartozkodó Portugallusokhoz. Gróf Vilaflor a' Terceirai Kormányozó, öszve akarja gyűjteni magához mind a' Portugallusokat, kik Hazájoktól Dom Miguel elől kifutottak. — Egy hajó, melly Mauritius Szigetéből jött Plymouthba, azt a' tudósítást hozta magával, hogy a' nevezett Szigetnél egy kis Frantzia Hajóssereg megjelent, de onnan ismét tovább utazott Madagaskár felé azoknak a' tenger parti helyeknek újonnan elfoglalására, mellyeket régebben a' Frantziák ott bírtak. *) A' Times itt ezt a' jegyzést teszi: „Nékünk úgy látszik, hogy itt a' Frantziák még más egyebet is akarnak, a' mire a' Britanniai Országlószékeknek ébren kellene vigyázni. Azok, a' kik figyelmesek reá, mi történik a' Világnak eme részében, emlékezni fognak egy, a' minapában köz-

lött Mauritiusi levélre, mellyben szépen elő volt adva, minémű förtélyos mesterkedések kezdtek megindulni Madagaskár szigetében, Radama Királynak halálával az Anglia tekintetének és befolyásának tökéletes megsemmisítésére. Három Frantziák annyira vitték a' dolgot, hogy Lyall Úr, a' Britanniai Residens Tannarivében (Madagaskár fő városában) a' Királyné előtt gyanússá tétetvén elkedvetlenedett a' további ottlakástól és darab időre elútazott, a' midőn jelenlétére legnagyobb szükség lenne. Nem lesz talán felesleg való, emlékeztetni Olvasóinkat arra is, hogy midőn még a' Frantziák birtokában volnának Moritz Szigetének, a' rabszolga-kereskedést felettébb úzték Madagaskárban. Ez a' kereskedés, minekutánna ama sziget hatalmunkba jutott, alászállott 's végre, a' Radama Királlyal szerzett Egyezésnek következésében egészen megszűnt. De ez a' fejedelem meghalván, az Alku-Kötés felbomlott, az Özvegy-Királyné, a' mint látszik, vissza akar térni a' régire, az Anglus Residens elvesztette minden befolyását, 's a' Frantzia Kiküldöttek állanak kedvességben. A' Frantzia Hajós seregnek megjelenése Madagaskárnál nem egyébre való, mint onnét az Anglusoknak tellyes kiszorítására.“

Liverpoolban Oct. 13-kán egy új, egészen vashól készült Hajó vizrebotstátatott. A' hajó 60 lábnyi hosszú, 15 lábnyi széles 7 1/2 lábnyi magas, és elbír 90 tonna (1800 mázsa) terhet; a' vízbe 14 újnyira megyen be, a' minél egy hasonló terhet bíró fahajónak Vízleléneája mindég nagyobb.

Ezelőtt 25 esztendővel egy Havannából jövő és rabszolga-kereskedésből nyert pénzel rakott Hajó az Irlandiai partoknál Donaghadee hez közel elsűjjejt. Az elveszett kintsnek felkeresése senki-

*) Lásd M. K. 30 Szám, 536 lap.

nek sem volt gondolatjában is, hihetően azért, mivel azt lehetségesnek senki nem hitte. Ez előtt három hónappal által-megyén oda Angliából egy Vallisi bátor ember, a' ki hallott valamint a' történetről, egy ladikkal, és buvár-harang alatt leszállván a' tenger fenekére, apródonként 50,000 font sterlinget Spanyol tallérol ban felhalászott. De a' mult Hónapban a' Donaghadeei lakosok el üztek, a' kik magok is buvár harangot szerezvén most éppen abban foglalatoskodnak, hogy a' maradékot fel kutassák.

A' Girafa, melyet az Egyiptomi Vice-Király az Anglus-Királynak ajándékozott Oct. 10-kén megdőglött. (Az ide Bétsbe küldött ajándék is így járt.)

Frantzia Ország.

Páris Oct. 19-kén. Egy Kir. Rendelés a' f. H. 16-káról, d'Arbaud-Jouzes Status Tanácsos Urat a' Rajnamlási Megyében, Vismes Urat Cote d'Or Megyében, Brancas Urat Aube Megyében Charmettes Urat Felső-Saone Megyében Fő Ispányokká kinevezi.

Egy más Kir. Rendelés a' f. H. 17-kéről parantsolja, hogy mind azok, a' kik a' megholt vagy a' mostan uralkodó Király idejében, részszerént a' Taxának elengedésével, részszerént a' nélkül, Nemességel megajándékoztattak, de a' Diplomát a' Cancellariánál hagyják heverni, 6 Hónap alatt a' Diplomát ki vegyék, mert különben az ajándék tőlök el vétetik.

Portugallia.

Lisbona Oct. 1 napj. A' mult Vasárnap Visconde Quéluz (hajdan, mint Pires Úr, Dom Miguelnek borbélyja) az Alfeitei Kastélyba elfogattatott. Dom Miguel maga személyesen fogatta

el. Nints tudva, mi okozta ezen eddig nagy tekintetben álló Kedveltnek megbukását; az a' híre, hogy az Activa nevű kis hadihajón a' Zöldfoki Szigetekbe fog számkivettetésbe elvitetni. — Az új Anglus Fő Consul Mackenzie Úr Sept. 26-kán eljött Briton Fregáttal Lisbonába. A' Fregát midőn a' Rikötöbe befutna, 19 lovést (és így nem Királyi Salvét) tett köszöntésül. — Az Oportói Junta azon 21 személyeket, kik Júniusban 1828 Angliából a' Belfast nevű Gőzhajóval Portugalliába jöttek a' Dom Miguel ellen kiütött zendülésnek segítségére, rangjokból kivetkezettve halálra ítélte. De ezek között egyetlen egy sem lévén Portugalliában, az ítéletnek végrehajtása elmaradt.

Terceira. Sept. 21-kén. Gróf Villaflor, a' ki a' Szigetet Donna Mária Királynénak nevében igazgatja, az elfogott Miguelisták között azokat, kik, számszerént 300-an, szolgálatot vállaltak, a' Katonaságnál felosztotta. A' szigetnek rekesztve tartásáról szó többé nintsen, mind a' mellett is, hogy 3 Hadi-hajói D. Miguelnek ottan körül kóvályognak. A' kereskedés virágozik, és a' katonaság pontosan fizettetik. Gróf Villaflor minden ágyú golyóbisra, azok között, melyeket a' D. Miguel Hajósserege a' minapi megtámadáskor a' szigetre ellőtt, jutalmat tett, mellynek következtében 5000 golyóbist szedtek fel és vittek hozzá.

Spanyol Ország.

Madrid Oct. 3-kán. A' f. H. 1-jén, mint évi-napján a' Király megszabadulásának a' Cadixi fogságból, nagy gála volt az Udvarnál. A' Diplomatikai Kar kiment Escorialba Ő Felségének megköszöntésére. Az idő egyébaránt, a' szakadatlan essőzés miatt, igen kedvet-

len volt; és e' volt az oka, hogy ez által az Udvarlásra és kéztsókolásra megjelent személyek kevesebben valának mint különben ilyenkor szokás. — Infans Don Paul a, a' ki Hitvesével együtt Barcelonába utazik, a' Nápolyi Királynak eleibe, Sept. 27-kén Valenciában volt, a' hová érkezésekor a' népigen nagy öröm mutatással fogadta. (A' Bayonnei Újság szerint az Infans Oct. 4-kén Barcelonába szerentsésen megérkezett.)

Murcia Sept. 26-kán. A' föld rengés, melly darab idő óta kezd megszűnni, újra bé állott. Tegnap előtt délen hosszas, ámbár nem kemény, földingás volt nálunk, mellyet éjjelre kelvetőbb rendbéli rengés követett. A' Politzia Tiszt azt a' tudósítást vette Orihue-lából, hogy ott a' mult héten 50 különkülön földrengést számláltak meg.

Lombard Tartomány.

A' Majlandi Gazetta Oct. 17-kéről a' következő tikkelyt adja: „Úgy látszik, mintha öszebeszéltek volna a' Prantzia Liberális Újság-Levelek egymás között, hogy időről időre sorban egymás után felálljanak rágalmazni az Austriai Kormányzékot Lombardiában. Feljebbi leveleinkben gyakran volt alkalmatosságunk az e'féle rágalmazásoknak dorgálására és megtzafolására. Most már a' Journal des Debats is, reákerülvén a' sor, elő áll egy illetén motsok munkával, melly is ekeppen hangzik:

„Levél Majlandból, melly Lombardia sorsának szomorú rajzolatját foglalja magában. — Majland Sept. 5 kén 1829. Az Austriaiak, nem elégedvén meg azzal, hogy az Olaszoknak társaságos Öszvegyületeket nem engednek,

és szájokat bédugták, szeretnek gondolatjaikat is bilintsbe zárni. De a' mit nem lehet olyan könnyen kivinni, mint a' Nyomtatási szabadságnak elnyomását. Reménylik azonközben, hogy ezerféle fortélyos fogás által tzeljokhoz eljuthatnak. A' Majlandi Austriai Kormányzék ez okból minden Inquisitorokhoz egy titkos levelet intézett.

(Ezen költött levelet, és a' Majlandi Újságnak arra tett rövid Jegyzéseit a' jövő Postán közölni fogjuk maga valóságában.)

Magyar Ország.

Szombathelyről October' 27-kén. Nagy lelki örömben részesülének itten a' folyó hónap' 25-kén a' Ker. Katolikus Hívek, midőn N. T. Perlaky Leo, Sz. Ferentz' Rendén a' Boldog Asszonyról nevezett Szerzetes Tartománynak (Provincia) Tagja érdemes életének 75-dik esztendejében másodsor új Misét monda. E' napnak örömet különösen nevelte ezen környülállás, hogy a' tiszteletre méltó Öreg körül másokon kívül egyházi szolgálatot tevének: Mélt. Böle András Megyebeli Püspök, mint Vezető (Manuductor), Fő Tiszt. Márkus Gyögy Sárvári Plebános 's Peczőli Apátúr, Fő Tiszt. Steiner Ferentz Szombathelyi Kánonok 's Jáki Apátúr mint Diaconusok, 's a' Misező Atyának haldan mind ketten tanítványai. Ezen alkalmatossághoz illő egyházi beszédet monda N. T. Szalay Mihály Vámos-Csalódi Plebános Úr hasonlóképpen a' misező öltén esztendő's Papnak haldani tanítványa, velős ékesszóllással előterjesztvén a' Tanítóknak érdemeit 's jutalmait. Végre tisztelt Megyés Püspök Ó Nagysága ezen örömmünnep' diszesítése végett

önön püspöki lakásába számos vendégeket összevgyűjte a' tisztes Öregtet jelen megkülömböztetvén.

A n s z t r i a.

Az Ö Ts. K. Felségének Jul. 27-dikén költ, és a' Tudományokra ügyelő Ts. K. Udv. Commiszsió által Aug. 27-dikén kiadott, kegyelmes Végzése szerént, megparantsoltatik, hogy azon törvénytelenységnek megakadályoztatására, — melly szerént, a' Felséges tilalomnak ellenére, némelly Szülek és Tütorok a' gyermekeket és ifjakat külső Országi Tanító Intézetekbe küldötték: ezentúl a' Külföldön szerzett Tanulásbeli Bizonyosság levelek a' Belső Országi születésű ifjakra nézve éppen semmibe se vesseenek; úgy hogy, ha a' belföldi ifjak, ilyen bizonyosság levelek előmutatása mellett akarnák tanulásokat folytatni, azok kéntelenek lesznek tanulásokat elől kezdeni és rendszerent minden időrovidítés és ugrás nélkül folytatni. Költ Bétsben Oct. 16-dikán 1829-ben.

Gróf Klebelsberg Ferentz.
Alsó Austriai Ts. K. Kormány-
széki Praesidens, 's a' t.

Egy Kerülőírás. (Circularé) adatott ki az Alsó Ennsi Austr. Ts. K. Kormány-
széktől, mellyben többféle eleségbeli tárgyakra vetett vám határozatlik meg, mellyet azoktól kellett fizetni a' folyó Nov. 1-ső napjától kezdve, ha t. i. Külföldről vagy Magyar Országból hozatnak bé Austriába. — Minthogy t. i. az eleségre vetett vámnak közelebbi új regulázásakor, többféle élelembeli dolgok, mellyek Külföldről vagy Magyar Országról béhozatnak, elmellőztettek és az eddig való vám alól felszabadítottak: erre nézve, Ö Ts. K. Felsége az eleségbeli

vámok mennyiségének elintézésére, méltóztatott megengedni, hogy többféle élelembeli dolgokra új tarifa szerént vetessék vám. E' szerént tehát:

1) A' serre, melly hordókban hozatik bé, és a' friss. bésózott, vagy füstölt húsrá nézve, az eddig azokra vetett külföldi, valamint Magyar Országi béhozatal vámon kívül, még fogyasztásvám is tételik, a' meghatározott mennyiség szerént. P. o. A' Sernék mázsájától, a' hordó nehézségét is beletudván, ha külső Országról hozatik bé a' Galitziai határon az Austriai Monarchiába, a' béhozásért eddig fizettek 48 kr. Conv. P. ezentúl a' fogyasztásvámmal együtt, melly 20 kr. egy mázsától 1 f. 8 kr. fizettetik. Ha Magyar Országból vagy Erdélyből hozatik, eddig volt 24 kr. ezután lesz 44 kr. — A' bésózott vagy füstölt húsnak mázsájától Magyar és Erdély Országból eddig fizetődött 1 f. 15 kr. ezentúl 25 kr. rál több, 's így 1 f. 40 kr.

2) A' közönséges etzet mázsája hordóstól felényi vámot, az az 22 kr. fizet, ha az Magyar Országból, vagy más Tartományából hozatik bé a' Monarchiának, mint a' Külföldről béhozandó, a' mellyért 44 kr. fizettetik.

3) A' gabona nemekre, hüvelyes veteményekre, darakására 's a' t. 4 kr. rál több vám tételik mázsájára, (ha az Magyar Országról hozatik bé), mint a' mennyit eddig fizettek. P. o. A' búza mázsájától 15 1/4 kr. Kukoritzá: 12 2/4 kr. Rozs, vagy Kétszeres 12 kr. Árpa: 12, 2/4 kr. 's a' t. Liszt: 16 kr.

4) A' Magyar Boroknak mázsájára, hordóstól, vagy edényestől, akárminémű vagy jószágú legyen, mellytől eddig a' határon 36 kr. fizettetett, 1 f. 24 kr. rál több vám tételik, és így ezentúl kell fizetni mázsájától 2 forintot.

Költ Bétsben Oct. 8-dikán 1829. 's a' t.

K ö n y v a j á n l á s.

„A' legjobb mód tsak nagy és jól kifejtődött lovakat nevelni. Ammon G. G. után némelből magyarra fordította Dr. Cseremiszy Miklós. 8-ad réth. Bétsn, 1830. Az ára kötve nyomtató papíroson 20 krajtzár, velinen 36 krajtzár pengő pénzben.“

Tapasztaljuk a' természetben, hogy mindennek tartóssága és jósága annak alapjától, és, úgy szólván, gyökerétől 's minéműségétől függ. Ugyan ezt tapasztaljuk a' lovakban is, mellyeknek szépségek, aranyjok, erejek, értékek 's egyéb tulajdonságaik tsak olyanok, a' millyen alapjok 's ennek minéműsége. Hogy pedig ez tsak a' tsikók jó nevelésétől és helyes tartásától függ, arról éppen olyan keveset kételkedhetünk, mint arról nem szoktunk kételkedni, hogy az ember jó nevelésének annak testállapotjába 's lelki tehetségeibe nagy befolyása vagyon. Ha tehát jól kifejtődött és nagy erős lovakat akarunk, tsak a' tsikók nevelésére 's tartására kell minden gondunkat 's figyelmünket fordítanunk, ezt pedig tökéletes kifejtődésig, és főképpen első esztendőben el nem kell mulasztanunk. Mert azon hibákat vagy hijánosságokat, mellyeket a' nevelésben 's tartásban követünk el, későbbben vagy éppen nem, vagy tsak tökéletlenül hozhatjuk helyre, meglévén minden korszakasznak a' maga különössége, és tudván, hogy a' természetben nintsen állapotás, hanem minden benne vagy előrehalad, vagy hátramegy. Nem lesz tehát felesleges, ha édes hazánkfiait, főképpen a' lótenyésztőket, azon módra figyelmeztetéské teszszük, a' mellynél fogva, a' tsikókat jól nevelvén és helyesen tartván,

a' lótenyésztésben, a' nemzeti gazdaságnak ezen fontos ágában, annyira fogunk haladni, hogy nagy, erős és jól kifejtődött lovaink legyenek; és így minden szükségünknek megfeleljenek. Illyen helyes módja a' tsikók nevelésének és tartásának a' feljebb említett' cím alatt kijött munkátskában foglaltatik, a' mellynek Németországban igen nagy kelete vagyon, és a' mellyet ezennel édes hazánk is egy nevezetlennül maradni kívánó nagylelkű Nagynok adakozásából veszen. Ezen munkátskának használtságáról kiki igen hamar meg fog győződni; azért annak további ajánlását szükségtelennek tartjuk, és megbíráltatásába sem ereszkedünk, mivel annak tsak elolvasása is tökéletesen meggyőzött bennünket jó és hasznos voltáról. Tehát tsak még azt az egyet találjuk szükségesnek említeni, hogy azt tsekély ára melletti kiki akármelly könyvtáros által Bétsből igen könnyen megszerezheti, a' hol Beck Fridrik Univerzitas Könyvtárosánál és a' fordítónál szép papíroson, tiszta betűkkel nyomtatott és tsinos borítékban kötetett példányok találatnak. A' ki tízet veszen, kettőt ingyen fog kapni.

A' pénz folyamat Octóber 29- diken;
közép. ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 1053/8
Az 1820-béli sorsosok, ———
Az 1821-béli hasonlók, 1351/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 59 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1242 for. ton,
Conv. Pénzben.

Jobbitás M. K. Nro 33. 357 lev. c' helyett Vasas Regementjében, olv. Dragonyos Regementjében.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro. 752.)